

Др. ДИМИТРИЈЕ ПАПАЗОГЛУ
(1913—1956)

Шестог јула 1956 изгубио је живот несрећним случајем др. Димитрије Папазоглу, ванредни професор Универзитета у Скопљу. Превременом смрћу, његовом Правно-економски факултет у Скопљу изгубио је свог првог наставника кривичног права, а наша правна наука истакнутог научног радника.

Димитрије Папазоглу родио се у Битољу 21 октобра 1913, где је 1933 завршио гимназију, а 1937 Правни факултет у Београду. Од 1937 био је на служби у ресору пошта и уписао се на докторски курс кривичноправне групе, али је рад на обради дисертације *О узроцима развоја криминала у Београду*, прекинуо услед рата (и материјалних прилика). За време окупације 1942 ухапшен је и држан неколико месеци у логору на Вањици због помагања НОП-а, а по ослобођењу је био извесно време начелник Општег одељења у Повереништву финансија НКОЈ. У 1949 изабран је за асистента Правног факултета у Београду за предмет кривично право, па је 1952 докторирао са тезом *Кривично право и правосуђе у Србији 1804—1813 и њихов класни карактер*. Одмах по докторирању био је изабран за доцента на Правно-економском факултету у Скопљу за предмет кривично право, а јуна ове године на неколико дана пре његове смрти и за ванредног професора.

За кратко време свог научног рада Папазоглу је дао око петнаест научних радова и неколико мањих приказа. Међу његове најзначајније радове спадају докторска дисертација *Кривично право и правосуђе у Србији 1804—1813* (Београд 1954) у којој је приказано правосуђе и законитост у Србији означеног доба и осветљен њихов класни карактер; *О систему Општег дела нашег Кривичног права* (*Годишњак Правно-економског факултета у Скопљу*, I том, 1954) у коме се указује на недостатке бипартитног и трипартитног система кривичног права и на оригиналан начин даје нацрт новог четвородеобног система, у коме осим кривичног дела, кривца и кривичне санкције, уноси и објекат као четврту основну кривичноправну категорију; *О класном карактеру Првог српског устанка* (рукопис примљен на штампање у *Годишњаку Правно-економског факултета у Скопљу*) у коме се на полемичан начин анализирају основна становишта буржоаске историографије о карактеру Првог српског устанка и долази до схватања да је устанак био буржоаска револуција у специфичним условима повезана са борбом за национално ослобођење; *За некои нови моменти во обработка на социјалистичкото кривично право* (*Преглед*, 1953, бр. 2), приступно предавање у коме се

указује на значај проблема објекта кривичног дела који је у науци био запостављен, као и на интерес социјалистичког кривичног права да тај проблем истакне у први план; *Le problème de la responsabilité des personnes morales dans le droit pénal de RPF de Yougoslavie* (послат на штампање у *Revue de science criminelle et de droit pénal comparé*) у коме се инострани читаоци упознају са системом друштвеног управљања у привреди код нас и кривичном одговорношћу органа друштвеног управљања; *Убиства и њихови узроци*, — криминолошко-правна студија једне анкете о убиствима у НР Македонији 1951—1954 године (у рукопису). Од значаја су такође и остали његови радови као: *Обид за недозволен премин преку државната граница*; *Еден запоставен вид криминал во стопанството*; *Одговорност на работниот колектив на стопанското претпријатије и на органите на работничкото управување за нивната работа*; *Одузимање на предмети како мерка за безбедност*; *Лењиново схватање најопштије сврхе кажњавања у оквиру његовог учења о држави и формулација чл. 2 ОКЗ*; *Две врсте смртне казне по чл. 31 ОКЗ и сврха кажњавања у нашем кривичном праву*; *Кривично дело и кривична одговорност по нашем КЗ*; *Превод са руског чланка Б. Никфорова: О објекту кривичног дела*. Сем тога смрт је Папазоглуа спречила да изда уџбеник кривичног права, на чијој је обради марљиво радио.

Димитрије Папазоглу је поменуте радове дао за релативно кратко време своје научне делатности. Он је са особитом енергијом прилазио раду. Смрт га је задесила у напону стварања.

Милош Радовановиќ